

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 61084

(13) C2

(51) 7 C12G3/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) КОМПОЗИЦІЯ ІНГРЕДІЄНТІВ ДО БАЛЬЗАМУ "ДРЕВНІЙ ГАЛИЧ"

1	2
(21) 99052666	перстач (коріння), кг 1,8-2,2
(22) 13 05 1999	буркун лікарський (трава), кг 1,8-2,2
(24) 17 11 2003	пижмо (трава), кг 2,8-3,2
(46) 17 11 2003, Бюл. № 11, 2003 р.	полін звичайний (трава), кг 1,8-2,2
(72) Кірюк Геннадій Борисович, Кірюк Христина Іванівна, Стасів Тетяна Геннадівна	полін пркий (трава), кг 1,8-2,2
(73) Кірюк Геннадій Борисович, Кірюк Христина Іванівна, Стасів Тетяна Геннадівна	м'ята перцева (трава), кг 1,8-2,2
(56) Рецептури лікєро-горілчанних виробів і горілок К., 1994, с. 237	ромашка лікарська, кг 0,8-1,2
(57) Композиція інгредієнтів до бальзаму, що містить м'яту перцеву, пижмо, полін пркий, полін звичайний, кору дуба, шипшину, яблучний спиртований сік, чорноплідногогоробиновий спиртований напівфабрикат, цукровий сироп, колер і водно-спиртову рідину, яка відрізняється тим, що вона додатково містить коріння родіоли рожевої і перстачу, траву буркуну лікарського, ромашку лікарську, листя смородини і вишні, плоди коріандру і насіння кмину звичайного, мед натуральний, полуничний спиртований сік і настій горіха волоського, як чорноплідногогоробиновий напівфабрикат містить чорноплідногогоробиновий спиртований сік при наступному співвідношенні інгредієнтів на 1000 дал напою	смородина (листя), кг 2,8-3,2
родіола рожева (коріння), кг 1,8-2,2	вишня (листя), кг 0,8-1,2
	шипшина (плоди), кг 4,5-5,5
	коріандр (плоди), кг 1,8-2,2
	кмін звичайний (насіння), кг 0,8-1,2
	кора дуба, кг 1,8-2,2
	яблучний спиртований сік, дм ³ 450,0-550,0
	чорноплідногогоробиновий спиртований сік, дм ³ 1450,0-1550,0
	полуничний спиртований сік, дм ³ 450,0-550,0
	настій горіха волоського молочного-воскової стиглості 1 зливу, дм ³ 375,0-425,0
	мед натуральний, кг 125,0-175,0
	цукровий сироп 65,8 %-ий, дм ³ 284,0-304,0
	колер, кг 275,0-325,0
	водно-спиртова рідина з розрахунку на міцність купажу 40 %, дм ³ решта

Винахід відноситься до лікєро-горілчаної промисловості, зокрема до композиції інгредієнтів для пркої настійки бальзаму

Відома композиція інгредієнтів до бальзаму, що містить псоп лікарський, материнку звичайну, буркун лікарський, мелісу лікарську, календулу, пустирник, чебрець звичайний, деревій звичайний, полін пркий, безсмертник, подорожник, хміль, ромашку лікарську, кардамон, м'яту курчаву, елеутерокок, чорноплідногогоробиновий спиртований сік, шипшиновий морс, цукровий сироп, колер, патоку і водно-спиртову рідину /Бальзам "Київський", Рецептури лікєро-горілчанних напоїв і горілок, Київ, 1994, ст. 225/

Проте у даній композиції наявність дефіцитного і дорогого інгредієнту в виді елеутерокока та великої кількості патоки /800кг/ збільшує собівар-

тість напою, крім того, елеутерокок в лікєро-горілчаній промисловості не заготовляється, що ускладнює масове виробництво напою

Найбільш близькою до композиції інгредієнтів до бальзаму, що заявляється, є композиція, яка містить м'яту перцеву, пижмо, полін звичайний, кору дуба, шипшину, яблучний спиртований сік, чорноплідногогоробиновий спиртований напівфабрикат, цукровий сироп, колер і водно-спиртову рідину і крім того, горобиновий морс, гречку звичайну, звіробій звичайний, калган, айр болотний, деревій звичайний, кріп, суніцю, оман, материнку, кукурудзяні приймочки, березу, череду, подорожник, анісову олію і лимонну кислоту та в виді чорноплідногогоробинового спиртованого напівфабрикату використовують чорноплідногогоробиновий морс /Бальзам "Чаклун", Рецептури лікєро-горілчанних

(13) C2

(11) 61084

(19) UA

виробів і горілок, Київ, 1994р., ст 237/

Недоліком вказаної композиції бальзаму є багатокomпонентність інгредієнтів лікарських рослин /понад 20-ть/, що приводить до збільшення собівартості напою та ускладнює технологічний процес виготовлення. Крім того, вміст алкоголю 42 % знижує біологічну цінність напою і не завжди однозначно оцінюється споживачами, через органолептичне сприйняття кожної окремої людини.

В основу винаходу - "Композиція інгредієнтів до бальзаму "Древній Галич" - поставлено задачу створення бальзаму підвищеної біологічної активності та з підвищеними органолептичними показниками шляхом введення до композиції додаткових інгредієнтів з широким спектром дії на людський організм, забезпечити розширення асортименту напоїв групи - бальзами, збагачених сумою біологічно активних речовин з цілющими властивостями.

Поставлена задача вирішується тим, що композиція інгредієнтів до бальзаму, що містить м'яту перцеву, пижмо, полин гіркий, полин звичайний, кору дуба, шипшину, яблучний спиртований сік, чорноплодогодобиновий спиртований напівфабрикат, цукровий сироп, копер і водно-спиртову рідину, крім того, додатково містить коріння родіоли рожевої і перстачу, траву буркуну лікарського, ромашку лікарську, листя смородини і вишні, плоди коріандру і насіння кмину звичайного, мед натуральний, полуничний спиртований сік і настій горіха волоського та в виді чорноплодогодобинового спиртованого напівфабрикату використовують чорноплодогодобиновий спиртований сік при наступному співвідношенні інгредієнтів на 1000 дал напою

- родіола рожева /коріння/, в кг - 1,8-2,2
- перстач /коріння/, в кг - 1,8-2,2
- буркун лікарський /трава/, в кг - 1,8-2,2
- пижмо /трава/, в кг - 2,8-3,2
- полин звичайний /трава/, в кг - 1,8-2,2
- полин гіркий /трава/, в кг - 1,8-2,2
- м'ята перцева /трава/, в кг - 1,8-2,2
- ромашка лікарська, в кг - 0,8-1,2
- смородина /листя/, в кг - 2,8-3,2
- вишня /листя/, в кг - 0,8-1,2
- шипшина /плоди/, в кг 4,5-5,5
- коріандр /плоди/, в кг - 1,8-2,2
- кмин звичайний /насіння/, в кг - 0,8-1,2
- кора дуба, в кг - 1,8-2,2
- яблучний спиртований сік, в дм³ - 450,0-550,0
- чорноплодогодобиновий спиртований сік, дм³ - 1450,0-1550,0
- полуничний спиртований сік, в дм³ - 450,0-550,0
- настій горіха волоського молочно-воскової стиглості і зливу, в дм³ - 375,0-425,0
- мед натуральний, в кг - 125,0-175,0
- цукровий сироп 65,8%, в дм³ - 284,0 - 304,0
- копер, в кг - 275,0-325,0
- водно-спиртова рідина з розрахунку на міцність купажу 40%, в дм³ - решта

Отже, введення в композицію інгредієнтів до бальзаму, що заявляється додаткових інгредієнтів в виді коріння родіоли рожевої і перстачу, буркуну лікарського і ромашки лікарської, листя смородини і вишні, плодів коріандру і насіння кмину звичайно-

го, міру натурального, полуничного спиртованого соку і настою горіха волоського дозволяє поліпшити органолептичні показники бальзаму за рахунок ароматичних властивостей, дубильних і фарбуючих речовин, що містяться в лікарських травах і інших інгредієнтах композиції.

Водночас підібрані інгредієнти, що володіють комплексом мікро- макро- елементів, вітамінів, ефірними смолами, дубильними речовинами, органічними і мінеральними кислотами, збагачують бальзам біологічно активними речовинами, що сприяють не тільки підвищенню органолептичних показників, але підвищують фізіологічну цінність напою.

Крім того, запропоноване сполучення інгредієнтів до композиції в оптимальному співвідношенні було отримано лабораторним шляхом і пояснюється наступним

- при зміні кількісного складу одного із інгредієнтів, в більшу чи в меншу сторону від наведених інтервалів, бальзам втрачає притаманні йому якості, смак і аромат, появляється розділення тону того чи іншого інгредієнту та змінюється сума біологічно активних речовин.

Бальзам, що заявляється одержують таким чином

Для виготовлення бальзаму "Древній Галич" використовують

- спирт етиловий ректифікований вищої очистки згідно з ГОСТ 5962-67,
- воду питну пом'якшену згідно з ГОСТ 2874-82,
- родіолу рожеву /коріння/ згідно з МРГУ 42-4062-72,
- перстач /коріння/ згідно з ФС-1887-82,
- буркун лікарський /трава/ згідно з ГОСТ 14101-69,
- пижмо /трава/ згідно з ІС 42-2482-87,
- полин звичайний /трава/ згідно з ГОСТ 3558-89,
- полин гіркий /трава/ згідно з ГОСТ 3558-89,
- м'яту перцеву /трава/ згідно з ГОСТ 46-55-76,
- ромашку лікарську згідно з ГОСТ 2237-93,
- смородину /листя/ згідно з ОСТ НКВТ 5522/5,
- вишню /листя/ згідно з ГФХ ст І34,
- шипшину /плоди/ згідно з ГОСТ 1994-93,
- коріандр /плоди/ згідно з ГОСТ 29055-91,
- кмин звичайний /насіння/ згідно з ГОСТ 29056-91,
- кору дуба згідно з ГОСТ 21569-72,
- чорноплодогодобиновий, яблучний, полуничний спиртовані соки згідно з ГОСТ 28539-90,
- горіх волоський згідно з РСТ АзРСР 275-76,
- цукор згідно з ГОСТ 22-78,
- мед натуральний згідно з ГОСТ 19792-87

Приклад 1 Попередньо готують настій бальзаму методом одноразового настоювання коренів, листя, трави та плодів. Інгредієнти, що входять у композицію настою бальзаму, подрібнюють та заливають водно-спиртовою рідиною, міцністю 50%, у співвідношенні 1:10 і настоюють 10 діб. Вихід настою бальзаму і зливу в кількості 80 % від залитої водно-спиртової рідини та міцністю 49%.

Інгредієнти для приготування настою бальзаму взяті у такому співвідношенні, в кг на 1000 дал

- родіола рожева /коріння/ - 1,8

- перстач /коріння/ - 1,8
- буркун лікарський /трава/ - 1,8
- пижмо /трава/ - 2,8
- полин звичайний /трава/ - 1,8
- полин гіркий /трава/ - 1,8
- м'ята перцева /трава/ - 1,8
- ромашка лікарська - 0,8
- смородина /листя/ - 2,8
- вишня /листя/ - 0,8
- ромашка лікарська /трава/ - 0,8
- шипшина /плоди/ - 4,5
- коріандр /плоди/ - 1,8
- кмін звичайний /насіння/ - 0,8
- кора дуба - 1,8

Крім настою бальзаму до композиції входить настій горіха волоського і зливу Горіх волоський молочно-воскової стиглості подрібнюють і вистояють на протязі 2 діб в кількості 50кг. Згодом заправляють водно-спиртовою рідиною у співвідношенні 1:10, міцністю 70 %, та настоюють протягом 7 днів.

Настій бальзаму і зливу та настій горіха волоського і зливу вносять в купажний чал. Туди ж додають чорноплодогоробиновий, яблучний і полуничний спиртовані соки в кількості 1450,0, 450,0 і 450,0 дм³ відповідно, мед натуральний /125,0 кг/, цукровий сироп 65,8%-ий /284,0 дм³/, колер /275,0 кг/ і водно-спиртову рідину /в дм³/ . Після цього купаж ретельно перемішують на протязі 20-25 хвилин та витримують на протязі 2 діб.

Готова композиція має таке співвідношення інгредієнтів на 1000 дал напою:

- родіола рожева /коріння/, в кг - 1,8
- перстач /коріння/, в кг - 1,8
- буркун лікарський /трава/, в кг - 1,8
- пижмо /трава/, в кг - 2,8
- полин звичайний /трава/, в кг - 1,8
- полин гіркий /трава/, в кг - 1,8
- м'ята перцева /трава/, в кг - 1,8
- ромашка лікарська, в кг - 0,8
- смородина /листя/, в кг - 2,8
- вишня /листя/, в кг - 0,8
- шипшина /плоди/, в кг - 4,5
- коріандр /плоди/, в кг - 1,8
- кмін звичайний /насіння/, в кг - 0,8
- кора дуба, в кг - 1,8
- яблучний спиртований сік, дм³ - 450,0
- чорноплодогоробиновий спиртований сік, дм³ - 1450,0
- полуничний спиртований сік, дм³ - 450,0
- настій горіха волоського молочно-воскової стиглості і зливу, в дм³ - 375,0
- мед натуральний, в кг - 125,0
- цукровий сироп 65,8%-ий, в дм³ - 284,0
- колер, в кг - 275,0
- водно-спиртова рідина з розрахунку на міцність купажу 40 %, в дм³ - решта

Приклад 2. Бальзам готують аналогічно прикладу 1, але із врахуванням завдання необхідної кількості інгредієнтів для даної композиції. Готова композиція має таке співвідношення інгредієнтів на 1000 дал напою:

- родіола рожева /коріння/, в кг 2,0

- перстач /коріння/, в кг 2,0
- буркун лікарський /трава/, в кг - 2,0
- пижмо /трава/, в кг 3,0
- полин звичайний /трава/, в кг 2,0
- полин гіркий /трава/, в кг 2,0
- м'ята перцева /трава/, в кг - 2,0
- ромашка лікарська, в кг - 1,0
- смородина /листя/, в кг 3,0
- вишня /листя/, в кг - 1,0
- шипшина /плоди/, в кг - 5,0
- коріандр /плоди/, в кг 2,0
- кмін звичайний /насіння/, в кг 1,0
- кора дуба, в кг - 2,0
- яблучний спиртований сік, в дм³ - 500,0
- чорноплодогоробиновий спиртований сік, в дм³ - 1500,0
- полуничний спиртований сік, в дм³ - 500,0
- настій горіха волоського молочно-воскової стиглості і зливу, в дм³ - 400,0
- мед натуральний, в кг - 150,0
- цукровий сироп 65,8%-ий, в дм³ - 294,0
- колер, в кг - 300,0
- водно-спиртова рідина з розрахунку на міцність купажу 40%, в дм³ - решта

Приклад 3. Готують бальзам аналогічно прикладу 1, але із врахуванням задання необхідної кількості інгредієнтів для даної композиції. Готова композиція має таке співвідношення інгредієнтів на 1000 дал напою:

- родіола рожева /коріння/, в кг - 2,2
- перстач /коріння/, в кг 2,2
- буркун лікарський /трава/, в кг - 2,2
- пижмо /трава/, в кг 3,2
- полин звичайний /трава/, в кг 2,2
- полин гіркий /трава/, в кг - 2,2
- м'ята перцева /трава/, в кг 2,2
- ромашка лікарська, в кг - 1,2
- смородина /листя/, в кг 3,2
- вишня /листя/, в кг 1,2
- шипшина /плоди/, в кг - 5,5
- коріандр /плоди/, в кг - 2,2
- кмін звичайний /насіння/, в кг 1,2
- кора дуба, в кг 2,2
- яблучний спиртований сік, в дм³ - 550,0
- чорноплодогоробиновий спиртований сік, в дм³ - 1550,0
- полуничний спиртований сік, в дм³ - 550,0
- настій горіха волоського молочно-воскової стиглості і зливу, в дм³ - 425,0
- мед натуральний, в кг - 175,0
- цукровий сироп 65,8%-ий, в дм³ - 304,0
- колер, в кг - 325,0
- водно-спиртова рідина з розрахунку на міцність купажу 40 %, в дм³ - решта

Виготовлений бальзам відповідно до рецептур, приведених в прикладах 1, 2 і 3 відповідає вимогам ГОСТ 7190-93 і має такі органолептичні показники:

- колір - темно-коричневий,
- смак - гіркуватий,
- аромат - пряний, складний, без виділення окремих інгредієнтів

